A°. 1865. N°. 16.

DONDERDAG 19 JANUARIJ.

UTRECHTSCH PROVINCIAAL EN STEDELIJK DAGBLAD.

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij dit DAGBLAD behoort een BIJVOEGSEL.

Prijs van het Dagblad PER 3 MAANDEN. Franko per post . . f 6.— Voor de stad Utrecht - 5.50

Prijs der Advertentien Van 1—5 regels . . f 1.— Elke regel meer . . - 0.20

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gehoord de mededeeling van den Heer Hoofdcommissaris van politie, dat op gisteren 18 Januarij, buiten de Tolsteeg-barrière, ter hoogte van den Run- en Pelmolen, is gezonken een vaartuig beladen onder anderen met eenige vaten **kopergroen**, waarvan één is gebarsten terwijl de inhoud daarvan zich met het water vermengd heeft.

Brengen zulks ter kennis der Ingezetenen, ten einde hen te waarschuwen voor het gebruik van grachtwater gedurende de eerstvolgende dagen, daar zulks door de vermenging met **kopergroen**, voor de gezondheid zeer schadelijke gevolgen zoude kunnen hebben.

Utrecht, den 19. Januarij 1865.

Burgem. en Weths. der Stad Utrecht,
De Burgemeester N. P. J. KIEN.
De Secretaris H. G. RÖMER.

UTRECHT, donderdag 19 Januarij.

Het huis der heeren heeft bepaald, een adres van antwoord aan den koning te stemmen. Wat de kamer der volksvertegenwoordigers in hare bijzondere stelling tegenover de kroon en de regering zal doen, is nog niet bekend. Gister hebben wij in een deel onzer oplaag het ontwerp-adres van antwoord, gelijk de r. kath. fraktie het heeft voorgesteld, medegedeeld. Uit dat ontwerp blijkt echter, dat ook dat deel der kamer zich op het punt der begrootings-goedkeuring en van den diensttijd scherp tegenover de regering stelt. Alles duidt aan, dat er van eene betere verstandhouding, waarvoor de ministers wel *spreken*, maar waarvoor zij nog geen enkelen doeltreffenden stap doen, weinig zal komen, zoodat er veel kans is, dat de kamers dit jaar niet veel meer dagen zullen leven, dan vroeger, weken of maanden. v. Bismarck is zeker door het regeren zonder toezigt van die lastige praters en vitters in de kamer er reeds op verlekkerd, om de proef, die reeds 3 jaren duurt, nog wat te verlengen. Hoezeer dus het sprankje van hoop op overeenstemming gering is, moet men in Pruissens belang hopen, dat het tot eene schikking kome; de *Köln. Zeit.* drukt dat regering en volksvertegenwoordiging op het hart in een artikel, waarvan onder Keulen door ons de hoofdinhoud wordt opgegeven.

Aan de goede verhouding tusschen Oostenrijk en Pruissen wordt door prins Karel van Pruissen ontegenzeggelijk gearbeid, ofschoon, als gewoonlijk, enkele half officiële bladen beweren, dat de reis des prinsen geen staatkundig doel heeft. Men is aan dergelijke *démentis* zoo gewoon geraakt, dat ze geen indruk meer maken. — Hetzelfde mag men gedeeltelijk zeggen van de weêrspraak van de meening dezer dagen door de weener *Presse* gedaan, in zake de denkbeelden tusschen Berlijn en Weenen over aanhechtingsplannen gewisseld. Men maakt vrij algemeen op uit de woorden, waarin de *Gen. Corr.* en de *Nordd. Algem. Zeit.* de *Presse* weêrspreken en beantwoorden, dat het blad in den grond der zaak niet ver van de waarheid is, al moet men erkennen, dat de diplomatie nimmer zoo eerlijk en openhartig is, als men uit den vorm zou opmaken, waarin de *Presse* de gewisselde denkbeelden heeft gegoten.

Het is trouwens, om den grond, en niet om den vorm te doen. De duitsche Bond mag in ieder geval zich nu gewaarschuwd houden voor de geheel zelfopofferende! bedoelingen der beide groote mogendheden, èn met de Elbe-hertogdommen èn met de zoo noodige bondshervorming.

De oostenr. rijksraad, of liever zijne financiële kommissie heeft Europa verwonderd doen staan over de opene wijze, waarop zij den staat der financiën des rijks heeft besproken en ten laatste op bezuiniging heeft aangedrongen. Daar Oostenrijk in de laatste tijden belangrijke stappen op den konstitutionnelen weg heeft gedaan, had men hoop, dat de regering ook nu hare pligten beter zou begrijpen dan de pruissische. Dit schijnt werkelijk het geval te zijn. Een telegram uit Weenen meldt, dat de keizer heeft bevolen, dat op de wenschen der komm. moet worden acht gegeven.

Uit Madrid wordt gemeld, dat ook de spaansche regering de openbaarmaking van de encyclica niet toelaat, zonder voorafgaande magtiging. — Dat te Parijs de regering streng wil handelen blijkt uit de waarschuwing aan de *Gaz. du Midi* gegeven, voor de gedeeltelijke opname van een bisschoppelijk schrijven, ofschoon van liberale zijde die beperking der drukpersvrijheid wordt gelaakt. — Te Napels heeft de kardinaal Andrea bij prins Humbert den 13. gedineerd. Er is geene sprake meer van het gaan naar Rome van den kardinaal.

Uit N. Amerika zijn enkele berigten. Het bevestigt zich, dat het vruchteloos beschieten van fort Fisher door de vloot aan het Noorden enorme offers heeft gekost; behalve de krijgsvoorraad zijn vijf schepen gezonken en vijftien zwaar beschadigd. — Sherman zou tegen Branchville gaan opereren; hij was reeds de Savannah overgetrokken, beweert men, en zou Branchville bereikende, dat in Zuid Karolina ligt, op weg zijn naar Columbia, de hoofdstad van dien staat, of naar Charleston, dat hij in den rug zou kunnen vallen. Wordt dus de togt van Sherman naar Branchville bevestigd, en is hij in Zuid-Karolina zoo gelukkig als in Georgië dan verdient zijn pogen op nieuw alle aandacht, en kan het in de gevolgen van den meest gewigtigen aard worden. Zuid Karolina is, naar men weet, het brandpunt van den opstand.

— Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel. te Gieten c. a. A. J. M. Dibbits, thans ontv. te Millingen; te Millingen H. Lambers, eerv. ontslagen meter-taxateur van den turf te Emmen, op wachtg.; — de offic. van gez. 2. kl. A. A. Grondhout, dienende in O.-Indie, op zijn verz., eervol uit de zeedienst ontslagen.

— H. M. de koningin heeft gister, vergezeld van HDr. gevolg, het onlangs voltooide nieuw gebouwd gemeente- en burgergasthuis te 's Hage, met een bezoek vereerd.

H. M. werd aldaar door de leden der kommissie tot aanbouw van dat gesticht, aan welker hoofd zich de burgemeester bevond, ontvangen en rondgeleid. H. M. betuigde, met in 't oog vallende kennis van zaken HDr. bijzondere tevredenheid over deze zóó uitstekend doelmatige inrigting en verliet hoogst voldaan het nieuw en zóó zeer verbeterde burgergasthuis, hetgeen der residentie tot geen gering sieraad verstrekken zal.

— Heden zal te 's Hage, bij gelegenheid van den verjaardag van H. M. de koningin-moeder ten één ure déjeuner en famille en daarna galareceptie bij H. M. zijn, terwijl er tevens groot familie-dinee zal plaats hebben.

— Morgen zal de buitengewone gezant en gevolmagtigde minister van Z. M. den keizer der Franschen bij ons hof een groot diplomatiek dinee geven. *Dagbl. v. Z.-H.*

— Uit de opgave van de opbrengst der rijksmiddelen te 's Gravenhage gedurende het jaar 1864, blijkt, dat meer dan in het jaar 1863 hebben opgeleverd de direkte belastingen, de ink. en scheepvaarts-regten, de akzijnsen, de indirekte belastingen, de domeinen, de posterij, de jagt-akten en de loodsgelden; minder, de waarborg en de loterij.

Het eindcijfer van de direkte belastingen bedraagt *f* 21,098,933, tegen *f* 20,917,570; — dat van de ink. en scheepv.-regten *f* 4,191,102, tegen *f* 3,969,068.

Van de akzijnsen hebben meer geleverd het gedistilleerd (*f* 8,669,334 tegen *f* 6,387,997), het zout, de zeep, het bier, het geslagt en de steenkolen; minder de suiker, de wijn en de turf. Het eindcijfer bedraagt *f* 19,853,712 tegen *f* 18,796,959.

Van de indirekte belastingen hebben zegel, registratie en hypotheken meer, regt van suksessie (*f* 4,282,451 tegen *f* 4,404,620) minder geleverd. Het eindcijfer bedraagt *f* 14,016,825 tegen *f* 13,562,445.

De posterij heeft opgeleverd *f* 2,191,800 tegen *f* 2,152,991 in 1863.

*— Het *Volksblad* treedt in de volgende herinnering, in zake het verschil van meening omtrent de noodzakelijkheid eener quarantainewet tusschen de kamer en den minister van marine aan de eene en den minister van binnenl. zaken aan de andere zijde. De heer Messchert van Vollenhoven zeide daaromtrent: »De »volksvertegenwoordiging heeft bijna unaniem »en op bescheiden wijze te kennen gegeven, »dat naar hare overtuiging eene wettelijke re»geling van de quarantaine noodig is: zij »geeft dat niet te kennen op losse gronden, »maar op gronden, die zij mededeelt; zij »rekent dat te zijn in het belang van den »staat, van handel en scheepvaart. En nu »geeft een lid der regering daarop kortaf »ten antwoord: »Gij hebt het van mij niet »te verwachten." Ik eerbiedig elke meening, »elk verschil van gevoelen; maar ik acht dat »het zeer weinig strookt met de konstitution»nele beginselen, met de ware liberaliteit, dat »wanneer zoodanige wensch aan de regering »wordt overgebragt, zij daaraan niet voldoet."

Men duidt dit den heer v. Volllenhoven eenigszins ten kwade. Wat zeide echter de heer Thorbecke in april 1856? Hij verklaarde toen: »Mogt het blijken, dat het gevoelen »van den betrokken minister met het aldus »verklaarde gevoelen der kamer niet in over»eenstemming ware, dan zou met opzigt tot »het onderwerp in verschil, zoodanige verkla»ring gelijk staan, met hetgeen men *votum* »*van wantrouwen* noemt."

*— In een schrijven, ook aan ons gerigt, maar wat uitgebreid voor de geheele opname, komt de heer P. Vreede Bik, een der onderteekenaren van het adres der dertien, op tegen de wijze, waarop de min. van koloniën zich in de eerste kamer beroepen heeft op een koncept van kultuurwet door den heer Vreede Bik ontworpen, waarin hetzelfde beginsel (nopens de intrekking van het kon. besluit van 1838) als door den minister gehuldigd wordt is opgenomen, namelijk regtstreeksche kontrakten met den gemeenen man en wel, eerstens, omdat de intrekking van het bedoelde besluit niet in beginsel is bestreden, maar wel omdat hierbij gehandeld is in strijd met des ministers belofte, om alles, tot aan de kultuurwet, in statu quo te laten; — en tweedens, omdat bezwaarlijk kan worden aangenomen, dat de min. zich in ernst zou beroepen op een der mede-onderteekenaren van het adres, vermits de min. toch al zeer weinig vertrouwen schijnt te stellen in de onderteekenaren, wat hunne kennis en ervaring betreft.

Het is schr. dus voorgekomen, dat de min., met op zijn ontwerp te wijzen, meer op het oog heeft gehad, om den schijn te geven, alsof hij, in zijn gevoelen deelende nopens de ondoelmatige werking van het besluit van 1838, zich aan inkonsekwentie zou hebben schuldig gemaakt, door thans, als mede-onderteekenaar van het adres andere beginselen voor te staan.

Om die reden treedt hij in een uiteenzetting van de grondslagen der door hem voorgestelde kultuurwet, en toont daardoor aan, dat die grondslagen, wel verre van reaktie daar te stellen tegen het regerings-reglement, integendeel getuigen van een getrouwe toepassing der wet en van gematigden vooruitgang.

Ook wordt er op gewezen, dat adressanten niet opkwamen tegen de intrekking zelve, van het kon. besl., maar wel tegen de intrekking zonder dat er iets voor wordt in de plaats gesteld, en verder, dat zij, blijkens hun adres wel protesteerden tegen eene algeheele hervorming in de o. i. bezittingen, maar van vooruitgang en verbetering overigens voorstanders zijn.

Ten slotte worden nog eenige opmerkingen van den minister weêrlegd.

— Men heeft verzekerd, dat het bestuur van Delfland bezwaren heeft geopperd tegen eene haven te Scheveningen. In den gemeenteraad van 's Gravenhage is medegedeeld, dat H. Heemraden zich geenszins verklaren tegen het daarstellen van eene buiten- en binnenhaven, zooals in de deswegens bekend gemaakte ontwerpen is bepaald, maar wel tegen eene uitbreiding dezer haven, van welke in latere ontwerpen is gewaagd. *H. C.*

— Het *Handbl.* schrijft uit Velzen van den 17.: »Naar wij vernemen, wordt de heer Dirks, hoofdingenieur der amst. kanaal-maatschappij, heden of morgen hier verwacht, om met 2 of 3 der nevens hem benoemde sektie-ingenieurs der maatschappij de juiste bepalingen vast te stellen, waar de werkzaamheden voor het kanaal in de duinen zullen aanvangen. Daar 's konings aanstaande verjaardag op een zondag invalt, zal een andere dag in de maand febr. daartoe worden gekozen dan oorspronkelijk het plan was. Voor eenige dagen werd het terrein en de noordzeekust geïnspekteerd door den beroemden engelschen ingenieur, den heer John Hawkshaw, die zoo als bekend is, met den inspekteur van den waterstaat, den heer Conrad, ook aan het hoofd staat der doorgraving van Suez; de heer Hawkshaw moet daarna in eene vergadering van aanzienlijke heeren te Amsterdam een allergunstigst gevoelen hebben geuit over de zaak van het noordzee-kanaal en over de aannemers, die hem hebben vergezeld en die mede in de zaak zijn betrokken."

— Te Amsterdam werd gister avond de vroeger aangekondigde bijeenkomst gehouden van aandeelhouders in de Kanaal-Maatschappij. Aan het door het bestuur uitgebragt rapport ontleenen wij het volgende: Uit den brief, door de heeren Heshuyzen, Josephus Jitta en v. d. Honert in de dagbladen geplaatst, is reeds bekend geworden, dat de heer Brandeis het kontrakt, met de vroegere aannemers gesloten, heeft overgenomen. De heer Henry Lee en Henry Lee Jr. zijn de borgen van den nieuwen aannemer. De storting op de tien millioen, waarvoor de aannemer in het kapitaal deel neemt, zal niet geschieden; daar nu de regering hierop aandringt, moet er een middel gevonden worden, om in deze moeijelijkheid te voorzien. De direktie stelt voor de benoeming eener kommissie, aan welke het beramen van zoodanig middel zal worden opgedragen. Over dit voorstel ontstaat eene diskussie, waaraan deel nemen de heeren: van der Meulen, Corver Hooft, Hartsen, Philips, Tigchelaar, Pijnappel, v. d. Biesen, v. Hoëvell en van Gelder. Na deze diskussie wordt het voorstel aangenomen en vervolgens stelt de direktie voor de bedoelde kommissie zamen te stellen uit een vijftal leden. Dienovereenkomstig wordt besloten. Tot leden dier kommissie worden door de direktie voorgedragen: de heeren Pijnappel, van Hoëvell, Hartsen, J. van Eeghen en Broms, voor zooveel de beide laatsten en den heer Pijnappel betreft, wordt de voordragt goedgekeurd; doch ten opzigte van de heeren van Hoëvell en Hartsen openbaart zich verschil van gevoelen en eerst na hevige diskussie wordt de nominatie der direktie in haar geheel goedgekeurd. Er waren op deze vergadering tegenwoordig 504 aandeelhouders. De benoemde kommissie moet vóór 13 febr. rapport uitbrengen. *N. R. Ct.*

:— Het aantal kadetten bij de kon. mil. akad. te Breda, was op 1 jan. 321, en wel voor het leger hier te lande: wapen der inf. 96, wapen der kav. 11, wapen der art. 54, wapen der genie 23. Voor het leger in O. I.: wapen der inf. 82, wapen der kav. 8, wapen der art. 31, wapen der genie 9. Voor het leger in W. I.: wapen der inf 3, wapen der art. 3.

— Wij vernemen, dat de regering te Zalt-Bommel gaarne een voetpad over de spoorwegbrug zoude zien, waarvoor het gemeentebestuur *f* 20,000 zoude over hebben, hetgeen echter daarvoor op verre na niet toereikende is. *Amst. Ct.*

— De gemeenteraad van Amsterdam heeft gister in zijne vergadering aan dr. C. A. Engelbregt eervol ontslag verleend als hoogleeraar aan het Athenaeum Illustre.

In overeenstemming met het rapport eener raadskommissie is besloten alsnog geene verordening betreffende den opslag, de bewaring enz. van petroleum vast te stellen. De verordening tot regeling van het middelbaar onderwijs is vastgesteld en de raad heeft besloten eene rijkssubsidie aan te vragen voor de hoogere burgerschool met 5jarigen kursus, die onder den naam van »Openbare school voor handel en nijverheid" zal worden opgerigt. Bij den raad is ingekomen een verzoek om een subsidie van *f* 3000 ten behoeve van de in april a. s. te Amsterdam te houden internationale tuinbouwtentoonstelling.

— Door den gemeenteraad van Zalt-Bommel is besloten, om de kermis jaarlijks met den eersten dingsdag in okt. te doen invallen en bepaald, dat die nooit langer dan veertien dagen zal duren.

*— Wij vestigen de aandacht onzer lezers op de kennisgeving, aan 't hoofd van ons blad voorkomende, waarin van wege het bestuur wordt gewaarschuwd tegen het gebruik van grachtwater in de eerste dagen, omdat gister buiten Tolsteeg een vaartuig met vaten kopergroen is gezonken, en het water dus voor de gezondheid nadeelig kan zijn.

*— Gister middag is ook de schipbrug over de Lek bij Vreeswijk gelegd, zoodat de direkte gemeenschap langs den straatweg naar Gorinchem en Breda is hersteld.

Het water was heden te Vreeswijk vallende.

*— Gister morgen is een van hier vertrekkende trein tegen de van Amsterdam gekomen en bij de coaksovens stilstaanden trein gestoten. Men is met een schok vrijgekomen, daar de in beweging zijnde trein geen snelle vaart had.

— De opbrengst der drie tollen, op den rijksweg van Almelo naar Hengelo geplaatst, bedroeg in 1854 ruim *f* 12400 tegen ruim *f* 10500 in 1863, zijnde deze vermeerderde opbrengst voornamelijk toe te schrijven aan het vervoer van bouwmaterialen voor de beide spoorwegen in Twenthe, en voor de afgebrande steden Ahaus en Enschedé.

— Eergister avond heeft de kerkeraad der nederduitsche hervormde gemeente te Arnhem, voor de vakature, ontstaan door het emeritaat van den heer J. Stemberg, het volgende twaalftal opgemaakt: Acquoy, te Zalt-Bommel; Boonen, te Middelburg; Essenius Greeff, te Koog a/d. Zaan; Haversmidt, te Schiedam; v. d. Hoeve AHz., te Halle; Hugenholtz, te Leeuwarden; Knappert, te Harlingen, Mosselmans, te 's Hertogenbosch; Pierson, te Heinenoordt; Pitlo, te Deurne; André de la Porte, te Boxtel; Slotemaker, te Hoorn.

— Men verneemt, dat het in Amsterdam op te rigten metalen standbeeld voor Joost van den Vondel, zal worden gegoten in de fabriek van L. J. Enthoven en Co. te 's Hage.

*— Het vormen van groote maatschappijen voor allerlei ondernemingen ligt geheel in den ... onzen tijd. Elken dag zien wij er ... waar zij handels- of ...n ten doel hebben, moet ... het bijeenbrengen van ...oel te bereiken, een ge...en. Zoo ook schijnt *de ...nerale bank ter bevordering van landbouw, en ...mbare werken*, wars van alle beursspel, wel eene aanbeveling waard. Even als de Vindobona bepaald in Oostenrijk en Hongarije werkte, door geld op hypotheek te geven, of groote landgoederen aan te koopen, en die weder in kleine perceelen van de hand te doen, wil de *generale bank* ook in Rusland, Polen, Italië, Spanje, België en enkele streken van Nederland door groote kapitalen den landbouw steunen of bevorderen, ontginningen, droogmakerijen, indijkingen bewerkstelligen, spoorwegen leggen, oude stadswijken afbreken en nieuwe in de plaats stellen, havenwerken voltooijen, enz. De werkkring is ruim genoeg; dat de maatschappij zich daartoe wil in staat stellen, blijkt uit het kapitaal, dat zij wenscht te vormen, dat op 300 millioen is gesteld, terwijl daarvan reeds een groot deel is bijeen gebragt.

Zij die zich aan 't hoofd der *generale bank* ... gesteld, magtigen tot de overtui... ...lat zij haar doel steeds in 't oog zal ... en zal weten te bereiken.

...ister hield de vereeniging voor *Nuttige* ... hare jaarlijksche buitengewone verga... ...oor Dames, die door eene groote schare ...jgewoond, daar het bekend was, dat ... Brester aldaar zijne laatste rede, voor ...ek naar elders, zou houden. De muziek ...terij opende den feestavond, en nadat dit uitmuntende korps een paar nommers had uitgevoerd, trad de geachte spreker van de bestuurs-tafel, waaraan hij vele jaren tot groot genoegen van allen gezeten had, naar de spreeklessenaar, en hield eene boeijende rede over »vergelijkingen." Hij achtte de lust van vergelijkingen te maken eene zeer natuurlijke bij den mensch, omdat daartoe het herinneringsvermogen en de rede beide noodig waren, en schetste leerrijk en naïef de gelukkige en aangename zijde, zoowel als de minder aangename, soms treurige zijde er van met duidelijke trekken. Zoo als altijd, wisselden bij den spreker humor en ernst elkander af, en als hij door het laatste menige traan deed ontwellen, een enkele zet was van voldoende, om het geschokte gemoed bij velen weêr op te wekken, en in den algemeenen lachlust te doen deelen. — Wij kunnen den geachten spreker in dit kort verslag niet verder volgen; genoeg zij het, dat hij even als vroeger bij allen een diepen indruk naliet, en dat het dus een aangename mare was, uit zijn mond te mogen vernemen, dat hij niet voor goed vertrok, maar nog dikmaals uit Haarlem's stille dreven naar de grijze bisschopsstad wenschte over te stoomen, om de vergaderingen van *Nuttige Kennis* bij te wonen. — Na de lezing werden nog eenige muziekstukken uitgevoerd, waarna, omstreeks 10 ure, de verg. gesloten werd.

*— Met genoegen maakten wij kennis met de brochure »Over grondeigendom en heerendienstpligtigheid op Java," dezer dagen uitgegeven bij de hh. M. Schooneveld & Zoon te Amsterdam. De schrijver geeft ons, in dit vrij lijvige geschrift, een geschiedkundig overzigt van de eigendomstoestanden in het feodale tijdperk der westersche volkeren, met de later gevolgde veranderingen, en wijst de overeenkomst aan, die hier bestaat, met den voorledenen en tegenwoordigen toestand van Java, zoowel wat den eigendom als het heerendienstenstelsel aangaat. Een tal van regtsgeleerde aanhalingen en bewijzen, de aangevoerde opiniën en oordeelvellingen van groote staatkundigen en van erkend kundige indische specialiteiten, lichten hier de groote kwestie van den dag zoodanig toe, dat wij de lezing van dit werkje, een ieder die het belang onzer koloniën ter harte gaat, ten zeerste aanbevelen. De schrijver komt op blz. 105 tot de bekende konklusie van het indisch genootschap, nopens de invoering van het individueel grondbezit. De wijze, waarop hij zoodanig bezit wil ingevoerd hebben, wordt slechts zeer oppervlakkig door hem aangeroerd, en nagenoeg onmogelijk gemaakt door de op blz. 110 in § 1 vervatte voorwaarde, dat de gebruiker zijne gronden in eigendom zoude moeten of kunnen afkoopen tegen eene betaling van den penning twintig, gebaseerd op de landrente. Wat de uitvoering dus betreft der opheffing van heerendiensten en verandering van het kommunaal bezit in individueel eigendom, deze wordt hier minder behandeld, maar een ieder, die daarbij belang heeft en mede wil werken tot het oplossen dier moeijelijke kwestie, raden wij de lezing aan van deze brochure, met het oog op het motto van den schrijver:

Il ne s'agit pas de faire lire, mais de faire penser.
Montesquieu.

*— Onze landgenoote, mevrouw Duune, geb. Samson, te 's Gravenhage, heeft in de vorige week te Manchester een koncert gegeven, dat naar wij vernemen, alleszins zoo was, als van eene leerling van den grooten Mendelssohn verwacht kon worden. Bijgestaan door de heeren Jacoby, de Coignon en de Jong, (fluitist, mede een landgenoot en, naar wij meenen, leerling van den grooten maestro) als instrumentalisten en mejufvrouw di Rossi, eene in Engeland reeds gunstig bekende zangeres, heeft de begaafde virtuose het publiek ten zeerste voldaan en getoond eene eervolle plaats onder de toonkunstenaren waardig te zijn. Haar spel was gemakkelijk, vloeijend en vol uitdrukking en bewees, dat zij het thema goed vatte. Vooral in Mendelssohns lied »de Gondel" gaf de begaafde pianiste bewijs van eene uitstekende appreciatie van haren beroemden leermeester, en, in Blumenthals caprice »die Brunne", van eene vlugge hand en zuivere uitvoering. Het laatste werd dan ook dringend gebisseerd.

:— De hooge raad, kamer van strafzaken, heeft gisteren vernietigd het arrest van het hof in Gelderland in de zaak van H. Rosenberg c. s., veroordeeld wegens diefstal van vee uit de weide. De raad heeft die zaak verwezen naar het hof in Utrecht. Deze vernietiging is daarop gegrond, dat bij het arrest van het geldersche hof als eene aanwijzing is aangenomen, hetgeen een der getuigen van anderen vernomen had, hetgeen als een *testimonium de auditu* moet worden aangemerkt. Dat hof heeft zich dus bediend van een bij de wet niet geoorloofd bewijs-middel, waardoor het geheele arrest wordt gevicieerd.

:— De hooge raad der Nederlanden heeft eergister verworpen het beroep in kassatie, ingesteld door den offic. van just. bij de regtbank te Leiden, tegen een vonnis dier regtbank, waarbij H. Paling is ontslagen van regtsvervolging, ter zake van overtreding van art. 8 der keur van het grootwaterschap van Woerden.

— Over den onlangs te 's Hage overleden Willem baron van Tuyll, wiens nagedachtenis bij velen in zegening zal blijven, laat een engelsch blad zich aldus uit: Deze eerwaardige en dappere krijgsman, die den 26. december 1864 te 's Hage overleed, was het hoofd van de oude hollandsche familie van Tuyll. Hij nam eerst dienst in Holland, doch ging toen in engelsche dienst over. Hij vergezelde den prins van Oranje naar den Helder, en diende toen in het departement van den adj.-gen. van het leger. Daarop ging hij over in het 7. reg. ligte dragonders, en werd in 1804 kapt. Hij was aide-de-camp van lord Anglesey, toen van lord Paget in Portugal, in Spanje en op Walcheren. Hij werd met de oorlogs-medalje gedekoreerd voor zijn gedrag bij Shenangohan en Benevento. In 1812 ging hij met de ligte dragonders naar Indië, en kreeg het bevel over Arcat. Hij was bijzonder sekretaris van lord Anglesey, toen deze lordluitenant van Ierland werd. Hij werd ridder in 1831 en kolonel van het 7. reg. huzaren in 1832, majoor-generaal in 1837, luitenant-generaal in 1846 en generaal 20 junij 1849.

*— Uit Jutphaas schrijft men ons, dat aldaar gister de kleinzoon van een geacht inwoner van dat dorp ter aarde werd besteld, een jongsken van 8 jaren. Het had zaturdag met een kameraadje op een schots ijs gespeeld, en was voorover in 't water geschoten. Als lijk haalde men het er uit.

— De lijst der slagtoffers van den jeneverduivel, is weder met een vermeerderd. De landbouwer Albert Dijkman, van Zuidwolde, ll. donderdag 12. dezer op de Meppeler-markt een varken te gelde gemaakt hebbende, heeft zich zóódanig aan den drank te buiten gegaan, dat hij op de terugreis in 't water is geraakt en na allerlei vergeefsche nasporingen, eerst in den avond van den 17. dood is teruggevonden. Hij laat eene weduwe met kinderen na. — In zeker drentsch dorp gingen de beide nachtwachts in gezelschap naar de hoofdplaats hunner gemeente, ten einde hun traktement te halen. Op de terugreis echter gebruikten beide zóóveel Schiedammer nat, dat zij den anderen morgen beiden half verkleumd door een voetganger snorkende aan den weg werden gevonden. Dat zij dien nacht geen *wacht* hebben gehouden, maar hunne huisgenooten hebben laten *wachten* en de *wacht* door twee anderen moest waargenomen worden, zal misschien ten gevolge hebben, dat zij lang zullen moeten *wachten* eer zij weêr op *wacht* gaan, daar men algemeen *verwacht*, dat de nacht*wachts* onver*wacht* zonder pensioen op non-aktiviteit zullen worden gesteld en alsdan elkander zullen toevoegen: *»Wachter! wat is er van den nacht?"* — In Parijs, het moderne Babel, moet tegenwoordig iedere dame, die maar eenigszins aanspraak maakt op élégance, rood haar hebben. Deze kleur van haar is aan de orde van den dag, en de dames bezoeken druk het museum van den Louvre om op de beelden van Titiaan den goudachtigen haartint van de beroemde schoonen dezes onsterfelijken schilders te bestuderen. Bovendien is de frisuur der dames zeer vreemd; de nieuwe wijze van het haar op te maken noemt men *mal peigné* (slecht gekamd!) Deze treffende uitdrukking beteekent eene chaosachtige verwarring der haren, waaruit een lok te voorschijn komt, die over het voorhoofd tot op den neus afhangt; hoe lager die lok hangt, des te meer *chic* heeft het kapsel, dat overigens door eene groote haarnet wordt vastgehouden, die in den vorm eener 8 achter op het hoofd wordt vastgemaakt. De hoeden, die dit haargebouw moeten bedekken, worden van dag tot dag kleiner, zoodat ze veel van barets hebben; ze worden met ontzaggelijke haarnaalden aan het hoofd bevestigd. De kleederen blijven zeer lang; de dames slepen minstens een half el goed door stof en slijk achter zich mede; dit is wel niet heel zindelijk, maar het gaat voor zeer élegant door. De heerschappij der krinoline daarentegen is ontegenzeggelijk geëindigd; de japonnen sluiten digt aan het ligchaam, ofschoon er daarom niet minder goed voor noodig is; ze zijn met korte taljes, en gordels van eene hand breedte, die door gespen worden vastgehouden, welke met de sloten der huisdeuren kunnen konkurreren. Dat zijn nu de nieuwe modes! Waarlijk, men zou haast denken, in eene andere eeuw te zijn verplaatst! — Ten huize van mevr. de wed. P., te Brugge, is een diefstal gepleegd aan effekten ten bedrage van 30,000 frs. Na een langdurig geregtelijk onderzoek is thans gebleken, dat de aldaar inwonende goevernante zich hieraan zou hebben schuldig gemaakt, die dan ook bereids deswege naar de gevangenis is overgebragt. — Te Peterborough in Engeland is zaturdag in de overdekte ruimte van het spoorwegstation de ketel eener lokomotief gesprongen, met het gevolg dat de geheele steenen loods, een gebouw van ruim 100 yards lang, in een puinhoop ligt, terwijl twee personen er het leven bij verloren en tien anderen zwaar gewond werden. —

HELLEVOETSLUIS, 17 jan. Binnengekomen: Catharina Jacoba Henriette, kapt. Tönjes, van Batavia.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 18 jan., 1.65 El + AP. 8.60. Gew. 31 d.
Keulen, 18 jan. 8 vt. 1 d.

Ons bijvoegsel van heden bevat eene kennisgeving van gedeputeerde Staten, benevens het slot van 't verslag der zitting van den gemeenteraad van 12 jan.

KOLONIEN.

West-Indië.

*— Uit Curaçao schrijft men ons van den 18 dec.:

Even als in Europa, waar de beschaving de te scherp afgeteekende lijnen afschaaft, hebben ook hier verschillende invloeden zich op den toestand der israëlieten, die gelijk men weet, vrij talrijk zijn, doen gevoelen. Er is namelijk eene scheuring onder hen ontstaan. In eene kleine geïsoleerde maatschappij komen menschen van verschillende godsdienstige gezindheden nog meer in aanraking met elkander, dan in groote plaatsen. Daarenboven in de koloniën hebben de joden, welke blanken zijn, meer de omgang met blanken, die te Curaçao bijna uitsluitend protestanten zijn, dan met negers en kleurlingen, die aldaar roomsch zijn. Ongemerkt hebben de joden nu iets van de denkwijze hunner medeburgers overgenomen, en waren aldus voorbereid voor eene hervorming. Hierbij kwam, dat eenige jongelieden van de israëlitische gemeente, inboorlingen van Curaçao, op de hoogescholen buitenlands gestudeerd hebben en aldaar met de moderne ideën over de theologie bekend geraakt zijn, en hier hunne ideën aan hunne jonge geloofsgenooten hebben medegedeeld. Er is dus eene partij ontstaan, die alle rabbijnsche overleveringen: de talmud en de mischna verwerpt. De voorstanders van deze partij houden alleen voor heilig de boeken des ouden testaments; zij wenden wel is waar voor, Mozes te willen volgen, doch er zijn vele punten, waarin zij van hem afwijken. Zij behouden de besnijdenis, en eten hetgeen *trefo* is, als schildpad en varkensvleesch. — De sabbat wordt niet meer bij hen heilig gehouden; zij rooken op dien dag en wonen publieke vermakelijkheden bij.

Zij hebben nu ten laatste eene nieuwe gemeente gesticht, welke een afzonderlijk maar voorloopig gebouw voor hare godsdienstige bijeenkomsten heeft; gisteren is het orgel in deze tijdelijke synagoge ingewijd. Deze plegtigheid was zeer stichtelijk. Het koor der mannen werd afgewisseld door dat der vrouwen en daarop door het gezamenlijke zingen. De vrouwen zijn niet meer afzonderlijk van de mannen zoo als in de oude synagoge, waar de vrouwen achter de traliën zaten.

De rabbijn der oude synagoge, die de invoering van een orgel een schandaal noemde, doch thans vreest dat door deze invoering van het orgel de afval nog grooter zou worden, heeft nu zelf een orgel ontboden, dat men hier dagelijks verwacht. Hij heeft nog eene andere koncessie gedaan: namelijk hij heeft zijne toestemming gegeven, dat de grond, waarop eene synagoge heeft gestaan, welke afgebroken is, toen men de tegenwoordige beter gelegene synagoge bouwde, verkocht konde worden. De Joden beschouwden het anders als eene heiligschennis zulk een grond te verkoopen.

TELEGRAMMEN.

De sinds gister ontvangen **telegrafische depêches** laten wij hieronder volgen

Nieuw-York, 7 *januarij*. Generaal Hood der Zuidelijken, passeerde de rivier in Tennessee den 26. december.

De dagbladen van Richmond deelen mede, dat het doel van den generaal Thomas is om Branchville te bereiken. Een deel van Sherman's leger is de rivier bij Savannah overgetrokken en heeft bij die gelegenheid eenige zuidelijke piketten verdreven.

Nieuw-York, 7 *januarij*.

Het bevestigt zich, dat Hood de Tenessee is overgetrokken. Sherman opereert tegen Branchville. Volgens de bladen van het Zuiden zijn voor Wilmington vijf schepen van het Noorden gezonken.

Generaal Fremont zal, naar de *Tribune* meldt, als gezant naar Parijs gaan.

Marseille, *woensdag*. Uit Napels zijn van 14 de volgende berigten ontvangen: De kardinaal Andrea en de markies, zijn broeder, hebben gisteren bij prins Humbert gedineerd. De kardinaal is tot kandidaat gesteld door de deputatie van een kieskollegie te Napels. Men wist niet of hij die kandidatuur zou aannemen. In brieven uit Rome wordt verzekerd, dat de kongregatie der kardinalen in overweging heeft genomen hem als bisschop van Sabina uit te noodigen zijne residentie in zijn diocese te gaan vestigen.

Voorts wordt uit Rome onder dezelfde dagteekening gemeld, dat de fransche gezant, na eene wisseling van gedachten betreffende de pauselijke encyclica, den kardinaal Antonelli op een dinee en eene soirée heeft genoodigd en dat deze op die beide receptiën is tegenwoordig geweest. Eindelijk blijkt ook nog ten opzigte van de uitwisseling der gedetineerden, dat deze den 20. januarij zal plaats hebben, hoewel indirekt door tusschenkomst van Frankrijk.

Madrid, *woensdag*.

De *Corr.* zegt, dat de regering voornemens is krachtig te handelen, zoo de encyclica wordt openbaar gemaakt zonder verlof van den raad van state.

De *Noticias* verzekert, dat Spanje van Peru zal eischen 15 millioen frs. tot vergoeding der kosten zijner expeditie.

Bucharest, *dingsdag*.

Gisteren heeft de kamer eenstemmig bij een uitdrukkingen volgedrilt vervat besluit, alle goedgekeurd en erkend wat sedert den staatsgreep van 14 mei geschied is.

Weenen, *woensdag*.

De keizer heeft het ministerie opgedragen zooveel mogelijk aan het besluit der financiële kommissie, betreffende de bezuinigingen, gevolg

te geven. De keizer heeft uitdrukkelijk zijne goedkeuring te kennen gegeven over het voorstel van Brint.

Berlijn, woensdag.

De katholieke fraktie van het huis der afgevaardigden heeft een adres van antwoord op de troonrede ontworpen. De heer Reichensperger is de steller van dit stuk, waarin o. a. het volgende voorkomt: »Bereidvaardig willen wij ons vereenigen met de regering, tot het doen van stappen om tot toenadering en verzoening te geraken. Dit is echter alleen dan mogelijk, wanneer de regering het grondwettig regt des lands erkent; doch het grondwettig regt des lands is door de handelingen der regering gedurende de laatstverloopen twee jaren op het spel gezet. In de toekomst is de oplossing van het konflikt niet anders mogelijk, dan wanneer de regering vormelijk en vóór alles erkent, dat alléén de vertegenwoordiging des volks het regt heeft de staatsbegrooting vast te stellen, en wat het stoffelijke der zaak betreft, voordragten indient, geschikt om de lasten, die het land dragen moet, ten einde in staat van tegenweêr te blijven, zoo veel doenlijk te verligten. Het pruissische volk heeft de overtuiging, dat de onlangs gebleken degelijkheid van de jeugdige zoowel als van oudere krijgslieden het bewijs heeft geleverd, dat een diensttijd van twee jaren voldoende is."

Hamburg, woensdag.

Naar de *Hamb. Corr.* meldt, hebben bijna alle grondbezitters en pachters van holsteinsch Oldenburg (vorstendom Lubeck) het adres aan Plessen onderteekend.

De *Kieler Ztg.* bevestigt uit goede bron de berigten der dagbladen omtrent de zamenstelling van het bestuur.

Londen, heden, donderdag.

De nieuw-yorksche korrespondent van de *Times* zegt, dat in de operatiën tegen het fort Fisher vijf schepen van het noorden zijn gezonden en 15 beschadigd. Men moest alle artillerie en paarden van Butler in zee werpen om de schepen gedurende den storm te verligten. De kamer van koophandel te Nieuw-York heeft resolutiën aangenomen, waarin de kooplieden van Bahia ondersteuners der zeeroovers worden genoemd en waarin aan Collins dank wordt betuigd wegens de vernieling der Florida.

BUITENLAND.

WEENEN, 16 januarij.

De kommissie voor de verzoekschriften uit et oostenrijksche huis der afgevaardigden heeft esloten de regering te interpelleren over de redenen, die haar nopen, het gedwongen verblijf van Langiewicz, den ex-dictator van Polen, te verlengen.

Het aantal adellijken van het mannelijk geslacht in Oostenrijk is 250,000. De meesten (163,000) vindt men in Hongarije.

— 18 *jan.* Met. 5 pct. 72.30; Nat. 80.40; Bank-ak. 788.—; Noord-Baanak. 183.80; Credit Anst. 183.20; O.-Fr. Soorweg akt. 205.80; Nieuwe Lomb. Venet. 247.—; Wissel op Londen 114.85.

BERLIJN, 17 januarij

Volgens de *Kreuzztg.* zullen ook de konservatieve leden der tweede kamer een adres van antwoord op de troonrede voorstellen.

Eene officieuse korrespondentie der *Elberfelder Ztg.* zegt, dat de legernovelle nog niet gereed is, doch binnen kort zal worden ingediend.

De aansluiting der hertogdommen aan de duitsch-oostenrijksche postvereeniging zal eerlang plaats vinden.

Te Altona hebben dezer dagen herhaaldelijk vechtpartijen plaats gehad tusschen pruissische en oostenrijksche soldaten.

In Stuttgart heeft de regtskundige kommissie der tweede kamer zich met eenparige stemmen, op éene na, voor de afschaffing der doodstraf verklaard. Naar men meent zal de kamer zich hiermede vereenigen.

De gunstig bekende dramatische schrijver, Karl Gutzkow, heeft in een hôtel te Friedberg eene poging tot zelfmoord gedaan. Hij bevindt zich dientengevolge in zeer bedenkelijken toestand; men hoopt echter hem nog in het leven te behouden.

Dezer dagen is te Neurenberg op 57jarigen ouderdom overleden de bekende botanist Sturm. — Ook mevr. Libert, bekend om hare botanische verhandelingen, en met de orde van verdiensten van Pruissen versierd, is op 83jarigen leeftijd te Malmedy gestorven.

De alhier zoo gevierde opera-zangeres Lucca, die ook zooveel naam maakte, om de politieke reden, waarom zij niet te Londen wilde optreden, daar de Britten zco deensch-gezind waren, is verloofd met den luit. von Rahden.

KEULEN, 18 januarij.

De *Köln. Ztg.* zegt, dat eerst als de begrooting en de legernovelle bij de kamer zullen zijn ingediend, de toestand duidelijk zal worden. Wordt er eene novelle ingediend in den zin waarin in sept. 1862 eene overeenstemming nabij was, dan is eene overeenstemming in de legerkwestie te verwachten, en dan zal de regering ongetwijfeld ook hare leemtetheorie in de budgetkwestie opgeven, waardoor dan tevens het konstitutie-konflikt ware opgeheven. Wordt echter de verwachte voordragt niet ingediend en wordt men het in de legerkwestie niet eens dan blijft de toestand gelijk bij is. De feodale partij verlangt dat, daar zij de hervatting der wetgevings werkzaamheden ducht; ook zij zou anders gaarne een vermindering van de sterkte der legers in vredestijd zien. Aan de gevoelens des konings gelijk zij in het slot der troonrede worden uitgesproken, twijfelt gewis niemand. Ook de ministers, met name graaf Eulenburg, wenschen nu welligt niet minder opregt eene overeenstemming als in 1862 v. d. Heydt en v. Roon; het bestaan echter en een aanmerkelijke invloed der feodale partij is niet te loochenen. Deze partij kent zich zelve dan ook genoeg, om te weten, aan wiens adres de rede van president Grabow eigenlijk gerigt was.

De reg. meent tegenover de tweede kamer sterker te zijn door de gebeurtenissen van het afgeloopen jaar; maar juist door die gebeurtenissen zal de kamer zich tegenover de regering sterker gevoelen. »Het is waar," zegt de *Magd. Ztg.* »de reg. heeft groote resultaten verkregen, maar het doel, waarnaar zij streefde, was haar door het pruissische, het duitsche volk opgedragen, en de middelen, waardoor zij het bereikte, waren afdeelingen van het pruissische leger, van het leger, dat juist uit hetzelfde volk voortkomt, als de tweede kamer, van het volk onder de wapenen, dat onder de wapenen voor dezelfde ideeën gestreden heeft, die het in de kiesvergaderingen van beide trappen heeft besproken. Wij kunnen het konflikt nog lang uithouden, zegt de feodale partij. Pruissens inkomsten nemen toe, Pruissens legers gehoorzamen en zegevieren; wat hebben zij meer noodig?

De *Weser Ztg.* antwoordt, dat men dient te bedenken, dat de strijders van Alsen en Duppel en de kiezers uit dezelfde klassen der bevolking voortkomen. De overwinningen van Duppel en Alsen bewijzen niets tegen de keuzen voor den landdag en voor de gemeentebesturen. Wel kunnen de kiezers wien men illoyauteit verwijt, zich op Duppel en Alsen beroepen als bewijzen voor hunne liefde tot het vaderland en hunne trouw aan den koning. Juist de beide overwinningen, door de pruiss. regering behaald, in de tolverbondskwestie en in de deensche kwestie, bewijzen, van hoeveel waarde eensgezindheid tusschen vorst en volk voor Pruissen is. Wie zal gelooven, dat de regering evenzeer hadde gezegevierd als het in plaats van een oorlog tegen Denemarken in het belang van Duitschland, een strijd gegolden had tegen Italië in het belang van Oostenrijk? of in plaats van een tolverbond op engelsch-fransche beginselen een op russische beginselen?

Daarom verheugt het ons te meer, dat ook graaf Eulenburg gisteren zeide, wat hem betreft nog op eene overeenstemming te hopen. Wij achten het onzen pligt en dien van de tweede Kamer, den minsten schijn van hoop vast te houden.

LONDEN, 17 januarij.

Het gerucht wil, dat de koningin in persoon het parlement zal openen, hetgeen zij na den dood van wijlen haar gemaal niet gedaan heeft.

Aan 't parlement zal niet alleen eene verhooging van 't inkomen van den prins van Wallis van *f* 600,000 worden gevraagd, maar ook een inkomen van *f* 240,000 voor prins Alfred, die in aug. meerderjarig wordt.

De pruissische troonrede wordt door onze pers niet gunstig beoordeeld. De *Morn. Post* zegt, dat de toestand er zoo in wordt voorgesteld, alsof alleen de tweede kamer de schuld heeft der verhouding tusschen de kroon en de vertegenwoordiging. De wijze van uitlegging der grondwet is nog de oude: het is de zaak der regering voor te stellen wat moet geschieden en de zaak van den landdag, zonder eenige kritiek de middelen te verschaffen tot uitvoering der regeringsplannen; zonder rond uit te zeggen, dat men naar de inlijving der hertogdommen bij Pruissen streeft, laat de troonrede toch geen twijfel over, dat het plan zoo spoedig mogelijk zoodanig resultaat te verkrijgen, werkelijk bestaat. — De *Advertiser* noemt de troonrede een den liberalen trots toegeworpen strijdhandschoen, en het oordeel van de *Star* stemt daarmede overeen. — De *Globe* zegt, dat in de tegenwoordige zitting blijken moet of Pruissen inderdaad voor de grondwettige vrijheid rijp, of de pruissische burgerklasse werkelijk in staat is, het haar toekomend aandeel te nemen aan de politiesche magt in den staat.

Bij gelegenheid der op handen zijnde uitschrijving van de italiaansche leening, geeft de *Times* eenige bijzonderheden aangaande de italiaansche financiën, uit goede bron geput. Het tekort van 8,000,000 p. st. in okt. jl. werd gedekt door de landbelasting en den verkoop van staatsdomeinen. Een en ander bragt 10,000,000 p. st. op. Daarenboven heeft de minister de staatsspoorwegen ter beschikking, die ten allen tijde 7- à 8,000,000 p. st. gelden. Voor 1865 bezuinigde de min. van financiën 2,000,000 p. st op het leger en zeewezen, en vermeerderde hij de inkomsten met 3,000,000 p. st. door nieuwe belastingen, zoodat het deficit van 12,000,000 tot op 7,000,000 daalt, wat 1865 aangaat. Door het verkoopen der staatsdomeinen komt eene groote uitgestrektheid grond in handen van partikulieren, waardoor de ontwikkeling der hulpbronnen van welvaart en nijverheid bevorderd werd. De tegenwoordige min. van financiën, de heer Sella, wordt genoemd »een jongmensch van buitengewoon talent, aan wien eene plaats onder de eerste financiers van Europa toekomt."

De *Economist* dringt aan op verbetering der wet op de faillissementen. Het hof van faillissement is geheel ongeschikt, om het bestuur over zaken te hebben, die aan handen van krediteuren beter zijn toevertrouwd. De krediteuren zijn de regthebbenden en tevens zij die het meeste belang hebben bij eene rigtige en spoedige vereffening. In Schotland benoemen dan ook de krediteuren, na de eerste regeling aan een president en sekretaris te hebben opgedragen, een gevolmagtigde en 3 kommissarissen; de gevolmagtigde is de verantwoordelijke bestuurder, de kosten zijn door zulk eene regeling ook veel minder dan nu het geval is.

De *Spectator* meldt, dat de nieuwe kieswet der kolonie Victoria, alle vrouwen, die gemeentelijke belastingen betalen, het stemregt toekent, en dat zij van haar regt reeds zeer goed gebruik hebben gemaakt, door kundige en verlichte kandidaten te kiezen; van geheime stemming wilden zij niets weten.

Alvorens met den kerstijd de pantomime voorstellingen aan te vangen, werd in de engelsche opera in Covent-garden von Flotow's Martha gegeven, waarin mevr. Lemmens met de titelrol nieuwe lauweren oogstte.

De petroleum schijnt eene nieuwe toekomst te gemoet te gaan. Sedert eenigen tijd werden er welgeslaagde proeven genomen om deze minerale olie aan te wenden als brandstof in stoomschepen. Men heeft op grond van verkregen resultaten betoogd, dat petroleum geheel onschadelijk kon worden gemaakt; dat deze brandstof zes maal zooveel hitte gaf als dezelfde waarde in steenkool, veel minder woog en zoo weinig ruimte innam, dat steamers genoegzame hoeveelheid zouden kunnen innemen om van hier naar Australië te stoomen.

In Cheapside is thans de South American Beef-company geopend, waar gedroogd zuidamerikaansch ossenvleesch voor 3 p. per pond is te verkrijgen.

PARIJS, 17 januarij.

De minister van buitenlandsche zaken heeft dezer dagen twee dépeches gezonden aan den heer de Sartiges, die nog krachtiger moeten zijn dan de eersten.

Naar men verneemt, zal eerstdaags ook de bisschop van Orleans op de cirkulaire van den minister van justicie antwoorden. Men is benieuwd naar dat antwoord, daar Dupanloup vrijzinnige ideeën heeft.

Men verneemt, dat vele gezanten te Rome aan de pauselijke regering hunne afkeuring over de encyclica hebben te kennen gegeven.

De *Monde* vindt in het verbranden der encyclica te Napels en Palermo een argument ten gunste der *autos da fe*. Waarom, vraagt het snuggere blad, zou de kerk tegenover Jan Hus en Savanarola niet hetzelfde regt gehad hebben als de Sicilianen hebben tegenover de encyclica van Pius IX?

In een gesprek met den korrespondent van den *Temps*, dien hij naar aanleiding eener korrespondentie in dat blad beter omtrent zijn persoon wenschte in te lichten, heeft kardinaal Andrea te kennen gegeven, dat hij liberaal, italiaanschgezind en een man van den vooruitgang is, dat hij daarom de afkondiging der jongste encyclica betreurt, hoezeer hij, als kardinaal, haar moet aannemen. »Mijn liberalisme is gelijk aan dat van uw uitmuntende fransche katholieken van den *Correspond.*, ik ben tegen den *Univers*, en de *Monde*, ik sympathiseer met de ideën van de Montalembert, de Falloux, Dupanloup. Ik houd van Frankrijk; ik ben half Franschman. Ik houd mij innig overtuigd, dat Napoleon de onafhankelijkheid van het pausdom door het sept.-verdrag wil waarborgen. Daarom neem ik dat verdrag aan. Ik meen, dat Florence Italië's definitieve hoofdstad zal zijn en de paus zijne provincie zal behouden. De meeste katholieken toch achten 's pausen wereldlijk gezag noodig; en de vijf tegenwoordige provinciën zijn voldoende waarborg." Op de aanmerking, dat zoodoende de kwestie slechts wierd verschoven, en dat Napoleon wel geen genoegen zou nemen met die schijnoplossing, antwoordde hij: »Ik zou hierin niet te ver willen treden. In allen gevalle meen ik dat Pius IX nooit het wereldlijk gezag zal prijs geven. Alles hangt intusschen van Frankrijk af, en, naar ik meen, wil de keizer zeker wereldlijk gezag." Op het aandringen van den korrespondent dat de oplossing toch niet definitief kon wezen en dat hij zijne gedachten niet vrijelijk scheen te kunnen uiten, hernam hij: »Ik ben kardinaal en heb pligten, maar mijn geest is op de gewigtigste punten zeer vrij. Ik wil een onafhankelijk Italië. Ik verwerp gelijk de geheele natie, het juk van Venetië onder Oostenrijk en den invloed van Oostenrijk in Italië." Verder verhaalde hij nog, dat vijf à zes kardinalen dachten als hij, dat de grond van Pius' verbittering tegen Italië lag in de indrukken van 1848 en den invloed der jezuïten, die te Rome meester zijn van alles.

De *Moniteur* bevat een overzigt van Italië's toestand, naar men verzekert, om het hof van Weenen tot legervermindering te doen besluiten. Het bladt zegt, dat Italië 90000 man naar huis gezonden heeft.

De tegenspraak der mededeelingen van de *Presse* van Weenen, in zake de onderhandelingen tusschen Pruissen en Oostenrijk vindt hier geen geloof; de *Moniteur* heeft zelfs, ondanks die tegenspraak, het artikel der *Presse* overgenomen.

De *France* bevat twee berigten, die nog al de algemeene aandacht getrokken hebben. Het eerste betreft koningin Victoria. In een londensche korrespondentie wordt nam. gemeld, dat die vorstin aan hare ministers heeft voorgesteld, het parlement plegtig te doen openen, door haren zoon den prins van Wallis, haren opvolger, wien zij op deze wijze meer op den voorgrond wenscht te stellen in het staatsbestuur. — Het tweede berigt heeft betrekking op een verandering in de konstitutie der noordamerikaansche Unie (waarvan wij reeds spraken). De ministers te Washington zouden in de kamers der volksvertegenwoordiging zitting nemen en deel nemen aan de beraadslagingen.

De raad van state houdt zich bezig met een wetsontwerp op de naamlooze maatschappijen en hare beperkte verantwoordelijkheid. Volgens dit ontwerp zullen die maatschappijen de toestemming der regering tot hare oprigting niet meer behoeven.

Te Sevilla zal een standbeeld worden opgerigt voor den beroemden schilder Murillo.

Te Milaan is sprake van de oprigting van een standbeeld voor Beccaria, om zijne verdiensten ten opzigte van de eventuële afschaffing der doodstraf, die eerstdaags in het ital. parlement ter sprake zal komen.

Tusschen den heer de Talleyrand-Périgord, onlangs tot hertog van Montmorency verheven, en den heer Larochefoucauld, een van diens tegenstanders in het proces, dat voor de civiele regtbank der Seine aanhangig is, heeft een duel plaats gehad met den degen. Laatstgenoemde is daarbij aan den arm gewond geworden; zijne wonde zal echter, naar men gelooft, geen ernstige gevolgen hebben.

Carlotta Patti bevindt zich sede
hier, na op vijftig koncerten in I
zongen te hebben. Zij zal hare
Beijeren en Zwitserland voortzet.

De paus heeft van het eilan
duizenden havana-sigaren ten g
men. Daar hij echter niet rook
aan Montebello geschonken.

ADVERTENTIEN.

*** Getrouwd:

J. C. FUIJT
en
J. DE KOK.

P. A. DE KOK
en
J. F. FUIJT.

Utrecht, 18 Jan. 1865.

*** Voorspoedig bevallen van een *ZOON* J. VAN HUFFEL — SCHELLINK.

Utrecht, 19 Januarij 1865.

Eenige kennisgeving.

*** Heden ontsliep in den ouderdom van ruim 95 jaren, Vrouwe ANNA ELISABETH GROEN, weduwe van den Wel Ed. Geb. Heer Dr. HERMAN ANGELKOT.

Utrecht, 14 Januarij 1865.

Eenige en algemeene Kennisgeving.

Kampen, 17 Januarij 1865.

Heden overleed in den ouderdom van bijna 97 Jaar Mevrouw de Wed. E. L. VAN INGEN, geboren HECKERS, geliefde moeder van Mevrouw de Wed. L. O. VAN HEEMSKERCK VAN BEEST, geboren VAN INGEN.

Eenige kennisgeving.

*** Voor de bewijzen van deelneming, die bij gelegenheid van het overlijden van Jonkvrouwe ANNA CAROLINA VAN BOSE betoond zijn, betuigt de familie haren dank.

Utrecht, 19 januarij 1865.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van belangstelling, van betrekking en Vrienden, zoo van hier als elders ondervonden, wegens het overlijden mijner geliefde Echtgenoote, betuig ik mits dezen mijnen opregt hartelijken dank.

Utrecht, Jan. 1865. H. VAN RIET.

NATUURKUNDIG GEZELSCHAP.

*** Op Vrijdag, den 20. Januarij, zal de Spreekbeurt vervuld worden door den Heer J. W. SCHUBART, Officier van Gezondheid.

Collegium Musicum Ultrajectinum.

TWEEDE STADS-CONCERT

op ZATURDAG den 21. JANUARIJ 1865,

onder Directie van

den Heer RICHARD HOL.

Suite No. 2 (Eerste Uitvoering) . Fr. Lachner.
Ouverture »Meerestille und Glückliche fahrt" . . . . Mendelssohn.
Ouverture »Leonore" . . . . v. Beethoven.
ZANG: Mejuffrouw PHILIPPINE VON EDELSBERG, Kon. Beijersche Hof-Opera Zangeres.
VIOLONCEL: de Heer J. GIESE, Leeraar aan de Kon. Muzijkschool te 's Gravenhage.

Entree f 2. *Aanvang ten 7 uur.*

De toegang door de kleine deur is uitsluitend voor HH. Leden en zal ten 6 uur geopend zijn.

De groote deur voor HH. Abonnés en het Publiek, wordt ten 6¼ uur geopend.

Toegangbilletten zijn vooraf te bekomen bij den Muzijkhandelaar RAHR.

Namens het Bestuur,
v. TOULON v. d. KOOG,
Secretaris.

St. HUBERT.

, **Vergadering** op Woensdag 25 Januarij, in plaats van Vrijdag 20 Januarij.

A. B. DE JONCHEERE,
Secretaris.

FAILLISSEMENT.

, Bij vonnis der Arrondissements Regtbank te Utrecht, gewezen op den 18. Januarij 1865, is JAN FEIJERABEND, Koek- en Banketbakker, wonende te Utrecht, verklaard in staat van **Faillissement**, en de opening daarvan bepaald tenzelve dage, voorts benoemd tot Regter Commissaris de Edel Achtbare Heer Mr. JAN JACOBUS VAN LEEUWEN, Regter in dezelfde Regtbank en tot Curators de Heeren Mrs. SALOMON JACOB VAN LIER en HENDRIK JETZO SAMUEL MAURITS VAN WAGENINGEN, advokaten, wonende te Utrecht.

Voor Uittreksel,
De Curators in het Faillissement,
S. J. VAN LIER.
H. J. S. M. VAN WAGENINGEN

, Bij vonnis der Arrondissements Regtbank te Utrecht van 18 Januarij 1865, is de Heer JOSEPH ROELAND LEONARD VAN DAM, zonder beroep, wonende te Utrecht, ter zake van gedurige onnoozelheid gesteld onder **Curatele**, met al de gevolgen daaraan door de wet verbonden.

De Procureur van den verzoeker,
Mr. D. J. H. VAN EEDEN.

Kosteloos, ingevolge beschikking der Arrondissements-Regtbank te Utrecht van den 25 Julij 1858, geregistreerd in deel 91 folio 54 vak 1.

, Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Utrecht, van den 21. December 1864, behoorlijk geregistreerd, is het tusschen JAN JOHANNES ADRIANUS VAN DER HAMMEN, Barbier, wonende te Utrecht en MARIA VAN ZUTPHEN, verblijf houdende te 's Gravenhage, op den 2. October 1850 te Utrecht gesloten Huwelijk, door Echtscheiding **ontbonden** verklaard, ter zake van Overspel, door de Vrouw gepleegd, met al de gevolgen daaraan door de wet verbonden.

Voor Uittreksel,
C. DE WILDE, *Proc*

VENDUHUIS AAN HET VREEBURG.

, Op Woensdag 25 Januarij 1865 en volgenden dag, des voormiddags ten 10 ure, openbare verkooping eener zeer aanzienlijke partij

JAPANSCHE
EN
CHINESCHE GOEDEREN,

oorspronkelijk aangevoerd door de **Nederlandsche Handelmaatschappij**, bestaande in keurig met Goud en Paarelmoer geïncrusteerde **LAKWERKEN** als: **Shawl-, Whist-, Werk-, Handschoenen- en Breidoozen, Theekistjes** met Porceleinen bussen, **Lepeldoosjes, Presenteerblaadjes,** Metalen **Theebladen, Werk- en Gueridontafels, Dekselkommen**, enz.; eene exquise partij Blaauw en Gecouleurd G/m. **PORCELEIN**, waarbij een compleet Japansch **Tafelservies**; verschillende **Vasen, Koppen** en **Schotels** van de gezochtste dessins, voorts gesneden **Ivoorwerken, Paarelmoeren Fiches, Mantilla-Sigarenkokers, Waaijers, Bamboesmandjes, Stroodoosjes, Presenteerkorfjes, Gember, Soya,** Heeren **Foulards, Ananaslinnen Zakdoeken**, Japansche **Bezems**, enz., enz.

Te zien Particulier **Maandag 23** en Algemeen **Dingsdag 24** Januarij van **10—4** ure.

Men vraagt **een Beneden- of Bovenhuis**, van drie Vertrekken of drie Ongemeubileerde Kamers, in het midden der stad, Huurprijs van *f* 200 à *f* 225 niet te boven gaande. Brieven franco, onder lett. E. M., bij den Boekh. J. MADO, te Utrecht.

, Tegen Maart of April e. k. wordt te huur gevraagd een **HUIS**, Beneden- of Bovenhuis met vrijen opgang, bevattende 3 à 4 Kamers, Keuken en verdere gemakken. Adres met volledige opgaven onder letter M aan 't bureau van dit dagblad.

ZATURDAG

, van **10—2** ure te zien de **BOEKEN** en **MUZIEKWERKEN**, welke Maandag aanst. en volgende dagen verkocht zullen worden door J. DE KRUIJFF Jr. op het Domkerkhof.

BRIEVENPOSTERIJ.

, Ik stel te veel prijs op de juiste beoordeeling van de burgerij dezer stad, dan dat ik zoude kunnen zwijgen na de lezing van de laatste discussie in den Gemeenteraad, omtrent het mogelijke der plaatsing van het Postkantoor aan de Catharijnebarrière; eene discussie, die het bewijs gegeven heeft, hoe onbekendheid met feiten, toestanden en verpligtingen het geachte publiek in de war en de waarheid tot scheeve voorstelling maakt.

Ik hoop dat woord te spreken, zoodra de Minister heeft beslist op de reclame van den Gemeenteraad alhier.

Utrecht, 19 Jan. 65. HERINGA.

M. van Gelderen fils,

, **Chir. en Mécanicien dentiste** van Amsterdam, élève van de voornaamste tandheelkundigen te Parijs en te Brussel heeft de eer de Utrechtsche BEAU MONDE te verwittigen, dat hij vrijdag den 20. dezer te consulteren zal zijn *Hôtel des Pays-Bas.*

Bijzonder beveelt hij zijne **Diaphana** kunsttanden en gebitten aan.

Lees vooral deze aankondiging.

OP DEN BIJBEL NA

is ongetwijfeld het beste, degelijkste, kostbaarste en prachtigste Boek aller Hollandsche Boeken, de

BLOEMLEZING
UIT HET CHRISTELIJK ALBUM.

Rijk gebonden in blaauw geperst linnen Band met gouden stempels op den rug en op het plat en verguld op snede, voorzien van 12 allerkeurigste Staalplaten naar Schilderijen van Ary Scheffer, H. F. C. ten Kate en C. Kruseman, gegraveerd door J. W. Kaiser en D. J. Sluiter.

In een woord, het is het Pronkjuweel van alle Nederlandsche Boeken. En de inhoud, wat zullen *wij* daarvan zeggen? Uit 12 Jaargangen van het beste Maandwerk van dien aard, waaraan de grootste talenten dezer dagen hebben medegewerkt, heeft men het schoonste en nuttigste getrokken, en in één Bundel in dit bevallig Kleed te zaâm gevat. De prijs van dit Prachtwerk is *f* 6.50.

Let nu s. v. p. vooral op.

Wij zijn door aankoop Eigenaars geworden van dit Prachtwerk, en bieden hetzelve nu aan in plaats van *f* 6.50 voor slechts *f* 3.90. Bovendien geven wij nog bij de eerste 100 Exemplaren, die aangevraagd worden, het volgende present:

MARIA en MARTHA.

Lectuur voor Christen Vrouwen en Moeders, *Nieuwe Serie*, 2 deelen met verschillende keurige Titelplaten, geteekend door C. C. A. Last, ieder deel p. m. 400 groot 8°. pagina's, met bijdragen van A, G. Bruinses, N. A. van Charante, S. J. van den Bergh, R. Bennink Janssonius, C. E. van Koetsveld en een aantal andere gevierde Mannen en Vrouwen. De prijs van deze twee deelen is afzonderlijk *f* 7.20.

Bij *franko* toezending van een Postwissel van *f* 3.90 zenden wij de BLOEMLEZING dadelijk af met bijvoeging der 2 deelen MARIA en MARTHA als present.

GEBROEDERS KOSTER, Leliegracht, te *Amsterdam.*

GENERALE BANK

ter bevordering van

LANDBOUW EN OPENBARE WERKEN.

Kantoor der Administratie voor Nederland:
AMSTERDAM, SINGEL, X, 33.

HOOFD-AGENTEN:

te UTRECHT: de Heer J. A. H. BORRET,
" AMERSFOORT: " " J. H. CRAMER.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP.

AMSTERDAMSCHE SCHEEPVAART-MAATSCHAPPIJ,

TE AMSTERDAM.

KAPITAAL VIER MILLIOEN GULDEN.

16,000 Aandeelen à f 250.- elk in blanco.

VERDEELD IN TWEE SERIËN.

EERSTE UITGIFTE 8000 AANDEELEN.

COMMISSARISSEN.

Mr. J. MESSCHERT VAN VOLLENHOVEN, Ridder der orde van den Ned. Leeuw, Kommandeur van de orde der Eikenkroon, Ridder van het Legioen van Eer, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, Burgemeester van Amsterdam.
J. J. A. SANTHAGENS, Ridder der orde van den Ned. Leeuw, Lid van de Prov. Staten van Noord-Holland, Assuradeur.
R. D. WOLTERBEEK, Directeur der Ned. Bank, Lid van de Prov. Staten van Noord-Holland en van den Raad van Amsterdam.
J. E. BONNIKE, Commissaris der Ned. Bank, Lid der Prov. Staten van Noord-Holland, Lid der firma G. BONNIKE & ZOON.
Mr. C. D. ASSER, Raadsheer in het Prov. Geregtshof van Noord-Holland, Lid van den Raad van Amsterdam.

(*Te Amsterdam.*)

W. POOLMAN, Ridder der orde van den Ned. Leeuw, President-Directeur der Ned. Ind. Spoorweg-Maatschappij, Oud-President van de Factorij der Ned. Handel-Maatschappij te Batavia.

(*Te 's Gravenhage.*)

DIRECTEUREN.

L. A. BIENFAIT, Lid van den Raad van Amsterdam,
H. J. C. BIENFAIT,
} Leden der Firma LOUIS BIENFAIT & SOON.

C. A. VON HEMERT, Lid van de Kamer van Koophandel en Fabrieken.
A. I. VON HEMERT,
} Leden der Firma ALSTORPHIUS & VON HEMERT.

De Inschrijvingen tot deelneming worden aangenomen van den 18. tot den 20. Januarij 1865, van 10—3 ure, ten kantore van den Notaris J. W. H. H. DRUYVESTEIN, Reguliersgracht X 506 te Amsterdam, alwaar Exemplaren der Statuten en Prospectussen verkrijgbaar zijn.

Wordt gevraagd met 1 Februarij eene **Noodhulp-KEUKENMEID**, P. G., voorzien van goede getuigschriften. Adres, onder letter K. bij den Boekhandelaar BROESE, Oude Gracht bij de Gaardbrug. Brieven *franco.*

HERVATTING
der ARNHEMSCHE Stoombootdienst
op 19 Januarij 1865.

Van VREESWIJK naar ROTTERDAM:
Maandag, Donderdag en Zaturdag,
's midd. omstreeks 12 ure.

Naar ARNHEM:
Zondag, Dingsdag en Vrijdag,
's midd. omtsreeks 12 ure,

Inlichtingen worden gegeven bij den Heer H. MUITEMAN, Tolsteeg, te Utrecht, alwaar de diligence naar Vreeswijk afrijdt, dagelijks des morgens 10½ ure, tegen 25 cents vracht de persoon.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Kon. Ned. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*)

Jan.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barm. bij 0°.	Ther. F	Afwijk. d.Temp	Voch tigh.	Gev. reg.	Opm.
			N. Ƒ.						
18	2	zzw.	0.0	744.70	38.1	+ 0.9	0.78	0.	1)
	10	zzw.	0.0	46.77	32.2	— 1.3	0.96	0.	2)
19	8	zw.	1.0	47.88	31.6	— 1.1	0.91	0.	3

1) zwaar bewolkt. 2) betrokken nevelig. 3) zwaar bewolkt.

17 Jan. 's morg. Barometerafwijk. in afdalende orde. Plym. - 12.4, Br. - 12.5, Portsm. - 18.0, Havre - 14.1, Utr. - 16.4, Par. - 16.5 en Hartl. - 21.3.
Grootste verschil Plymouth 9.4 mm. boven Hartlepool.
" " in Nederland Groningen 2.8 mm. boven Vlissingen.

Prijzen der Effekten.

AMSTERDAM, 18 januarij 1865.

Nederland.			
Thesaurie . . . . . . 3½ pct.	86¾		
Werk. Schuld. . . . 2½ "	62¼		
" " . . . . 3 "	73 5/16	73⅜	
" " . . . . 4 "	96 7/16	96 9/16	96 9/16
Aandeel Handelm. resk. . .	141⅝	142	141¾
Handelm. kontant. . 4½ "	141⅛		
Ned. Rijn.Sp.w.Maats.(Sh.) *f*	309		
Obl. Centr. Maats . . . . . *f*	111¾	112	
Aand. Maats. Expl. St.-Sw.	82		
Frankrijk.			
Certifikaten . . . . . 3 "	61¼		
Spanje.			
Obligatien . . . . 2¼ "	40	40¼	40⅛
Obligatien . . . . 3 "	47¾		
" Binnenl. 3 "	42 3/16	42⅜	42⅛
Amortisable Schuld	32⅛	33	
Bewijzen Koepon	15		
Portugal.			
Obligatiën . . . . 3 "	46½	46 3/16	
" 1863 . . 3 "	46	46⅛	46
Rusland.			
Oblig. Hope & C°.. 5 "	94¼	94⅜	
Oblig. Hope 1828/29 5 "	99⅜		
Certifik. 1831/33 . . 5 "	70		
Obl. 5de Serie. . . . 5 "	67¼		
Obl. 6e Serie 1855. . 5 "	80¼		
Obl. te Londen 1862 5 "	85⅞		
Obl. L. Amst. 1864 5 "	87		
Obl. te Londen 1864 5 "	86⅜		
Obl. te L. 1e L. 4½ "	84⅞	85	84⅛
Obl. bij Hope 1860 4½ "	83¼	83⅛	83⅜
Certifik. id. 1840 . . . 4 "	65¼		
Inschr. 2e, 3e, 4e L. 4 "	65¾		
" 5e te Lond. 3 "	52½	52¼	52⅛
Cert. van Assign. . 6 "	45¼	45 3/16	
Aand. Gr. M. Spw. 5 "	180½	180¾	180½
Polen.			
Aand. 1835. fl. 500	156½		
Pruissen.			
Obligatiën. . . . . . 5 "	101⅜		
Aand. 3½ pct. à Th. 100 *f*	223		
Oostenrijk.			
Oblig. Metaliek . . . 5 "	58 1/16	58¼	58⅛
" " . . . . 2½ "	29½	29⅝	
" Rente Amst. 5 "	81		
" Nationale1854 5 "	64 5/16	64 7/16	64 5/16
Oblig. Nat. in Z. 1864 5 "	68⅞		
Aand. Nat. Bank. . . . . *f*	790		
Ween. Aand. fl. 250, 1839 *f*	406	408	
dito Ad. 4 pct. fl. 250, 1854 "	233½		
" " 5 " " 500, 1860 "	486		
" " " 100, 1864 "	86¼	86¾	
Fr.Oost. Spw. Obl. "	119¼		
Amerika.			
Vereen. Staten 1874 5 pct.	45¾	46	45 15/16
" " 1881 6 "	47 7/16		
" " 1882 6 "	46⅞	47¼	47
Illin. Spoorw. Aand.	58¼		
N.-Amer. Amst. Cert. . . .	54¼		
" Obl. C. B.	48½		
Braziliё.			
Geldl. 1852/60 . . . 4½ "	80¾		
Geldl. 1863. . . . . . 4½ "	80¾		
Mexiko Obligatiën . 3 "	27 1/16	27 3/16	27 1/16
Mexiko Oblig. 1864 3 "	25¾	25⅞	25¾
Grenada uitgestelde. "	6 1/16	6½	6 1/16
Venezuela Obligat. . 3 "	17 5/16	17⅝	
Venezuela Obligat. 1½ "	9⅛	9¼	9⅛
Ecuador Obl. 1855	11¾		

Griek. 23 3/16, 23⅛, 23¾; binnenl. Turken 47⅛, 47¾, 47½; dito Cert. 135, 136; dito buitenl. 164.

Koers van Geld: Bel. 5. Prol. 5. Disk. 5.

Nationale fondsen waren heden iets flaauwer; voor buitenlandsche was de markt algemeen flaauwer gestemd, inzonderheid was dit het geval van laatstgenoemde voor Oostenrijksche, Turksche en Obligatiën Vereenigde Staten.

Gec. 4 3/16, ¼. Russ. Aand. 147¾, 148¾, 148½. 4½ pct. Rotterd. Hypotheek Bank. 98½.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH & ZOON.

BIJVOEGSEL
BIJ HET UTRECHTSCH DAGBLAD VAN
***DONDERDAG** 19 Januarij 1865, **No.** 16.*

De Gedeputeerde Staten der provincie Utrecht

Geven aan de belanghebbenden kennis, dat het rapport van den Heer Hoofd-Ingenieur van den waterstaat in het 8. district, betreffende de, in 1863, gedane waterpassing van den Krommen Rijn, en der daarmede in verband staande weteringen, benevens de bijlagen, die daarvoor vatbaar zijn, zijn gedrukt en tegen betaling van *zeventig centen* ter provinciale griffie verkrijgbaar.

Utrecht, den 12. Jan. 1865.

De gedeputeerde Staten voorn.,
VAN DOORN, *Voorz.*
C. W. MOORREES, *Griffier.*

GEMEENTERAAD VAN UTRECHT.

(*Vervolg en slot der zitting van 12 Januarij.*

De heer Roijaards verklaart zich tegen de plaatsing der tent in het midden der Baan, die daardoor, naar zijne meening, geheel bedorven zou worden. Spr. deelt daaromtrent de zienswijze van de hh. Boer en v. Dielen, en verwondert zich, dat de heer Pabst aan de schoonheid dier avenue kan hechten, en er toch geen bezwaar in ziet in het midden een rond point met zulk een tent er op te maken. De heer v. Schermbeek beroept zich op de Champs Élysées, maar hij vergeet, dat die minstens 3 maal zoo lang zijn als onze Maliebaan. De Baan is niet lang genoeg om nog schoon te blijven, na in het midden op deze wijze gebroken te zijn. Met het voorstel van den heer Sanders tot nader onderzoek van het door hem geopperde denkbeeld, zou Spr. zich wel kunnen vereenigen; daarbij zouden de bezwaren, die thans tegen Lepelenburg gelden, wel grootendeels vervallen; maar Spr. vreest, dat dat plan te veel kosten zal veroorzaken. Wil men echter aan den wensch van den heer Bake gehoor geven, om dat denkbeeld toch in ernstige overweging te nemen, men doe het dan alvorens de plaats der muziektent te bepalen. Als dat plan wordt uitgevoerd, zal men daar welligt de geschiktste plaats voor de tent erlangen, en het dus niet raadzaam zijn inmiddels den aanleg elders ten behoeve der tent te veranderen. Wil echter de raad de beslissing niet langer uitstellen, dan verklaart Spr. zich alleen met eene plaatsing in de Nieuwe Baan te kunnen vereenigen.

De Voorz. merkt aan, dat als men eene tent heeft opgerigt, men die, als de plaatsing niet voldoet, welligt met weinig kosten, verplaatsen kan. Spr. vreest ook, dat als de tent in de Baan geplaatst wordt, die wandeling te veel gebroken zal worden, terwijl er ook minder gelegenheid zal zijn om zitplaatsen om de muziek af te staan, welk denkbeeld bij hem ingang zoude vinden en dezen zomer reeds enkele malen is toegepast op Lepelenburg en in de Nieuwe Baan.

De heer Koene zal stemmen tegen de plaatsing op Lepelenburg. Spr. heeft zich meermalen bij de muziekuitvoeringen overtuigd van het ondoelmatige dier plaats; hij vond daar steeds een groot; maar geen wandelend publiek; men was niet vrij in zijne bewegingen; in een woord, er was geene ruimte voor cirkulatie. Gaarne wenschte Spr. nu te ondersteunen het voorstel van den heer Bake, doch hij wordt daarvan terug gehouden door de laatste bepaling; want wordt dat amendement, zooals het daar ligt, aangenomen, dan zal de muziektempel, zoo als door een der sprekers gezegd is, geen *f* 3000 kosten, maar dan zal naar Spr. meening, daarvoor gevorderd worden eene uitgaaf van p. m. *f* 30 à *f* 40,000, en Spr. zoude op dit oogenblik niet gaarne medewerken om die aanzienlijke som daarvoor uit stads kas beschikbaar te stellen; daarom zal hij zijne stem geven aan het voorstel van den heer de Graaf, tenzij men goed mogt vinden het besluit omtrent de plaatsing van den muziektempel uit te stellen tot later, als wanneer over de bestrating der zijwegen in de Maliebaan zal zijn beslist; want deze verkeeren in onbruikbaren toestand, men kan zich thans ruimschoots daarvan overtuigen; verbetering is daar behoefte geworden, van lieverlede zal men daartoe moeten overgaan, en dus het zoude een uitstel van hoogsten 3 à 4 jaren kunnen worden.

De Voorz. merkt op, dat het niet wenschelijk is deze zaak andermaal uit te stellen, want dat de beslissing reeds zoolang uitgesteld is geworden en het publiek er zooveel belang in stelt, dat hij bepaald bezwaar moet maken om deze zaak nog langer onbeslist te laten.

De heer de Graaf blijft de Nieuwe Baan de beste achten. In een vroegere vergadering heeft men er op gewezen dat het maken van muziek moest worden aangewend tot veredeling van den goeden smaak onzer minder bevoorregte stadgenooten, die geen gebruik kunnen maken van koncerten of opera's; wel nu, is dat het doel, men make beurtelings muziek op het Vreeburg of Nikolaikerkhof, dan zal die klasse niet te ver behoeven te gaan. In deze vergadering wordt gewezen op het regt van de bewoners der Maliebaan. Spr. meent dat die bewoners evenmin als die van elke andere bepaalde straat of gracht *regt* hebben om het muziek voor *de deur* te hebben. De Nieuwe Baan zal de noodige ruimte voor rijtuigen en voetgangers aanbieden, de kosten zullen de minste zijn, en daarvoor kan men zich de moeite van een honderdtal passen verder te gaan wel getroosten.

De heer Patijn stelt voor, B. en W. uit te noodigen, informatien te laten inwinnen naar een te koop aangeboden muziektent, die bij geschiktheid aan te koopen, en bij afwisseling in de Nieuwe Baan en in het midden der Baan te laten plaatsen.

De heer Ram wenscht, dat, mogt de tent op eene of andere plaats verrijzen, men alsdan bedacht zij in eene reeds lang gevoelde behoefte te voorzien, en wel door den voet der muziektent tevens in te rigten tot bergplaats eener brandspuit, waarvoor men in de Maliebaan te vergeefs naar een geschikt terrein gezocht heeft.

De heer van Geuns zoude geen bedenkingen hebben tegen het voorstel van den heer Patijn, indien het een tijdelijke maatregel ware, welke genomen werd zoolang de definitieve tent niet staat ter plaatse waar de raad thans bepalen zal dat zij zal worden opgerigt. Indien echter dat voorstel de aanneming van de overige voorstellen uitsluit, is Spr. er tegen.

De Voorz. zou meenen, dat, in verband met het voorstel van den heer Patijn, de voordragt van B. en W. niet beslist konde worden en dat zou hij betreuren, daar hij deze aangelegenheid thans gaarne tot een einde gebragt zag.

De heer v. Hengelaar ziet in het voorstel van den heer Patijn tweederlei strekking, en wel in de eerste plaats, vooreerst nog voort te gaan met het nemen van proeven waar de geschiktste plaats is. Spr. ondersteunt dat voorstel. Over de plaatsing toch, bestaat zooveel verschil van gevoelen, en zijn de bezwaren tegen elk afzonderlijk punt aangevoerd, zoo overwegend, dat het niet wenschelijk is daaromtrent nu te beslissen.

De heer Bake is tegen het voorstel van den heer Patijn, omdat er reeds proeven genomen zijn en het nu tijd wordt dat men tot een besluit komt. Ook zal de proef in de Baan volgens dat voorstel gebrekkig zijn, want men zal wel de tent plaatsen, maar de Baan er niet toe inrigten.

De beraadslagingen worden alsnu gesloten.

De heer Patijn verzoekt den Voorz. om zijn amendement het laatst in stemming te brengen, hebbende dit eene konciliante strekking, voor het geval dat men het niet eens konde worden omtrent een keuze voor de plaatsing.

De Voorz. kan dit verzoek niet toestaan, dewijl dit amendement de wijdste strekking heeft, daar er volgens hetzelve geen muziektent bepaaldelijk zou worden opgerigt, maar de geheele hoofdzaak onbeslist zou blijven.

De heer Patijn kan hierin niet berusten en verklaart dan liever zijn amendement te willen intrekken.

De Voorz. zegt, dat dit nu te laat is, daar de diskussiën reeds gesloten zijn.

De onderscheidene voorstellen worden alsnu in stemming gebragt en achtereenvolgens verworpen, dat van den heer Patijn met 14 stemmen tegen 10, die der hh. Boer, Schuurman, Pabst, v. Hengelaar, v. Nooten, v. Lier, Koene, v. Doorn, Roijaards en Stern; de heer Patijn had bij deze stemming de vergadering verlaten; dat van den heer Sanders met 20 stemmen tegen 5, die der hh. Roijaards, v. Doorn, Kol, Bake en Sanders; dat van den heer Bake met 15 stemmen tegen 10, die der hh. Visscher, Jongeneel, Pabst, Bake, de Jong, v. Lier, Patijn, v. Doorn, v. Schermbeek en v. Geuns, en dat van den heer de Graaf met 17 stemmen tegen 8, die der hh. Schuurman, de Graaf, v. Dielen, Koene, Roijaards, Martens, Sanders en den Voorz.

Wordt alsnu in stemming gebragt de voordragt van B. en W. tot oprigting van een muziektent op Lepelenburg, die mede verworpen wordt met 16 stemmen tegen 9, die der hh. Stern, v. Lier, Pabst, Schuurman, Boer, Visscher, Ram, Bisdom en den Voorz.

Aan de orde is alsnu:

de voordragt van B. en W. betreffende den afstand van een gedeelte stadsgrond voor de oprigting van een physiologisch laboratorium, op den berm naast het Bagijne-bolwerk ter grootte van 438 vierk. ellen tegen den prijs van *f* 5. per vierk. el of *f* 2190.

De heer Bake vraagt waarom de voordragt van de eerste aanvraag afwijkt.

De Voorz. antwoordt, dat B. en W. na ingewonnen advies van de kommissie van fabriekage, zich met de aanvraag van Kuratoren niet hebben vereenigd, op grond dat het bolwerk geschikt zou zijn voor de oprigting van de eene of andere instelling van algemeen belang en het op te rigten gebouw in kwestie de avenues tot het bolwerk te veel zou belemmeren. Spr. deelt die zienswijze van het kollegie van dagelijksch bestuur niet en meent, dat het laboratorium nu voor het gezigt ongunstig geplaatst zal zijn.

De heer Bake geeft ook de voorkeur aan den anderen kant van het bolwerk, die om de meerdere ruimte er ook veel beter toe geschikt is. De reden dat er welligt een abattoir zou komen acht Spr. niet voldoende; hij zou dat zeer betreuren, dewijl het daar zeer ongunstig liggen en den ingezetenen zeer tot last zijn zou. Spr. stelt voor, het eerst aangevraagde terrein te verleenen.

De heer Jongeneel deelt mede, dat de komm. van fabrikage de plaatsing van het gebouw, thans door het bestuur voorgedragen, zeer geschikt vindt en niet deelt in het gevoelen van den voorzitter, dat het aan de singelzijde een misstand zal geven. Bovenal heeft de komm. zich vereenigd met het thans voorgedragen plan, met het oog op het Bagijnen bolwerk. Het bestuur toch stelt er den hoogsten prijs op meester van dat terrein te zijn, vandaar dat men de huurders der gebouwen maar twee jaren regt van bewoning wil geven, en men zelfs een gebouw waaraan een erfpacht van nog eenige jeren verbonden was uit de hand kocht, om ten allen tijd de beschikking van genoemden grond te hebben; en nu zal men een gebouw voor het bolwerk plaatsen en het vrije gezigt over het geheele terrein wegnemen; dit denkbeeld kwam de komm. ongeschikt voor.

De heer Bake meent, dat men de beschikking over en den toegang tot het bolwerk niet zou prijs geven. Men heeft daar eene lengte van nagenoeg 90 ellen beschikbaar en kan toch het gebouw zoo plaatsen, dat het bijna buiten het bolwerk ligt. Reeds voor meer dan 12 jaren heeft hij over slagthuizen en andere plannen hooren gewagen en hij acht het daarom niet wenschelijk het tegenwoordige aan een hersenschimmige toekomst op te offeren.

De heer de Graaf gelooft niet, dat daar ter plaatse een slagthuis zal komen, maar is toch tegen het amendement van den heer Bake, en wel omdat het voorgesteld terrein geschikt is en zij die het gebouw moeten gebruiken er dan toch genoegen mede nemen. Maar bovenal omdat hij eene groote vermindering van waarde voorziet van het stadsterrein, het Bagijnen Bolwerk, indien daar vlak voor een gebouw van vorm en bestemming, als dat waarvan sprake is, zal worden geplaatst.

De Voorz. merkt aan, dat de aanvragers eigenlijk de voorkeur geven aan een ander terrein, namelijk aan dat gelegen meer voor het Bagijnenbolwerk. Spr. meent, dat zoo het een aanzienlijk gebouw wordt, het op den berm niet goed zal staan; en dit is echter het geval, daar althans het voornemen bestaat eene belangrijke som daarvoor te bestemmen. Ook voor de inrigting zelve zou het wel wenschelijk zijn, dat er nog eenige ruimte achter ware voor een plaatsje, en dat is volgens de voordragt niet te verkrijgen.

De heer v. Dielen, daarlatende de op zich zelve zoo belangrijke vraag of er in deze gemeente, hetzij op de besprokene of op een andere plaats, een abattoir behoort opgerigt te worden, zegt, dat niet bepaald met het oog op de inrigting daarvan een ander terrein dan het eerst voorgestelde wordt voorgedragen, maar wel omdat de vergadering reeds meermalen heeft uitgesproken, dat zij de vrije beschikking over het bolwerk wenscht te behouden. Er ware nog een zeer ruim terrein te vinden geweest, nabij de Sterrenwacht, doch dit scheen men minder te verlangen. Spr. vraagt, of het wel zaak is den toegang tot een belangrijk gedeelte gronds, waarvoor nog geen bestemming is aangewezen, nu reeds voor goed af te sluiten.

De heer Sanders ondersteunt het voorstel van den heer Bake, en vraagt of het den Voorz. ook niet bekend is, dat de inrigting van het gebouw, juist omdat men de door den heer Bake bedoelde plaats niet kon verkrijgen, in minder doelmatigen zin is moeten veranderd werden.

De Voorz. antwoordt, dat het eerste plan naar ieders zin was, doch dat er nu zoodanige wijziging in gebragt is, dat het gebouw op de voorgedragen plaats kan worden opgerigt, waarmede thans door de oprigters genoegen wordt genomen. Spr. was steeds en is nog een groot voorstander van de vrije beschikking over het bolwerk te behouden, maar niet om er een abattoir op te rigten, daar hem daartoe het terrein en de omgeving niet geschikt voorkomt. Spr. zou ook den toegang tot het bolwerk niet afgesloten wenschen, maar hij meent, dat die ook volgens het oorspronkelijk plan juist behouden wordt.

De heer Pabst wil gaarne zijne stem aan het voorstel van den heer Bake geven, al heeft het weinig kans van slagen, als zijnde eenigzins onverwacht aangebragt. Spr. doet dit niet alleen, om den man te wille te zijn, die ook in het vak waarvoor dit laboratorium zal dienen, eene groote vermaardheid heeft verkregen; maar vooral ook omdat het laboratorium vóór het bolwerk beter kan worden ingerigt dan er naast, en de raad elke gelegenheid en vooral eene die niets kost ten volle moet ondersteunen, zoo zij strekken kan om de hoogeschool roem te geven. Wereldberoemde hoogescholen door inrigtingen en hoogleeraren zijn nooit opgeheven of verplaatst.

De heer Boer verklaart zich tegen het voorstel van den heer Bake. De raad heeft zich groote offers getroost, om de beschikking over het bolwerk te behouden, en ook de voorzitter heeft dit steeds verlangd. Wat men er van maken wilde, al ware het eene wandeling of een aanleg tot woonhuizen, zoude een groot gebouw, juist aan den toegang geplaatst hem vrij ongeschikt toeschijnen.

De Voorz. zegt, dat hij de beschikking over het bolwerk steeds heeft willen behouden, met het denkbeeld, dat er een algemeen plan voor aanleg van wandeling of voor aanbouw van villas voor kan gemaakt worden, maar dat zal door de oprigting van het gebouw in kwestie niet worden belet, en daarom acht hij de oprigting van het gebouw vóór het Bagijnebolwerk niet hinderlijk.

Het voorstel van den heer Bake wordt verworpen met 5 stemmen tegen 9, die der hh. Pabst, Bake, v. Nooten, v. Lier, v. Doorn, Roijaards, Martens, Sanders, en den Voorz. De heer Kol had inmiddels de vergadering verlaten.

De voordragt van B. en W. wordt daarna aangenomen met 22 stemmen tegen die der hh. Bisdom en den Voorz.

De vergadering wordt daarna gesloten.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH en ZOON.